

## פֶּרֶק ז'

משנה א'

**מי קורא בתורה ביום כיפור?** הכהן גדול. **איזה בגדים לובש בקריאה?** או בגדי לבן שעשה עמם את העבודה, או בחלוק לבן משלו, **איך מגיע הספר תורה לכהן גדול?** חזן (שמש) בית הכנסת נותן לראש בית הכנסת, וראש בית הכנסת נותן לסגן והסגן נותן לכהן גדול, **הטעם?** להראות חשיבותו של הכהן גדול כמה אנשים נמצאים תחתיו. **היכן בבית המקדש היו קוראים בתורה?** בעזרת נשים. **תביאו ראיה מהמשנה?** כי כתוב וכהן גדול עומד ומקבל מכלל שעד עכשיו ישב ובעזרה אסור לשבת. **היכן קוראים בתורה?** באחרי מות, אמור, ופנחס. **האם הכל קרא בפנים?** לא, בפרשת פנחס קרא בעל פה. **הטעם?** כי יש הרבה לגלול הספר וזה טירחא דציבורא, ומאחרי מות עד אמור זה קצר. ולכן גלל, **שיביאו עוד ספר תורה?** אם יביאו יראה שהס"ת הראשון פסול ובר"ח לא חוששים מפני ששניים קורים בשני הספרים. **מה עושה הכהן גדול אחרי שגומר לקרוא באמור?** גולל הספר תורה ומניח בחיקו ואומר שהספר תורה כתוב בו הכל והוא כשר. **למה צריך להגיד את זה?** שלא יחשבו שהספר תורה פסול. **מה זה חומש הפקודים?** במדבר. **למה נקרא כך?** שבמדבר היה כמה מפקדים. **כמה ברכות מברך?** 8. **מה הפי' על התורה?** ברכות שמברכים לפני הקריאה ואחרי הקריאה. **על העבודה וההודאה?** רצה ומודים. **מחילת העון?** סלח לנו. **ועל המקדש?** שתשרה השכינה. **ועל הכהנים?** שיהיו קרבנותיהם לרצון. **ועל שאר התפילה?** שומע תפילה.

משנה ב'

**איזה דבר עושים בזמן קריאת התורה של הכהן גדול?** שורפים את הפר והשעיר, **האם שייך להיות גם בקריאת התורה וגם בשריפת פר והשעיר?** לא. **הטעם?** שהיתה דרך רחוקה מעזרת נשים למקום השריפה. **אם הדרך לא היתה רחוקה היה מותר ללכת לראות שריפת הפר?** היה מותר ואפילו שאין מעבירין על המצוות אבל הוא לא עסוק במצוה. אלא בראיית המצווה.

משנה ג'

**אם הכהן גדול קרא באצטלית לבן מה עושה עכשיו?** פשט, ירד וטבל. **ואם בבגדי בוץ?** אז עוד לא עשה קדוש ידיים ורגליים ועכשיו עושה קידוש ידיים ורגליים ופשט ירד וטבל. **איזה בגדים לובש?** בגדי זהב. **מתי היה מקריב את פר העולה ו - 7 הכבשים?** לר' אליעזר עם תמיד של בין הערביים כי הולכים לפי הסדר שכתוב בתורה. לר' עקיבא עם תמיד של שחר, מפני שכתוב מלבד עולת הבוקר אשר לעולת התמיד תעשו את אלה (המוספין) **ומתי היה מקריב שעיר הנעשה בחוץ?** לר' אליעזר עם תמיד של בין הערביים בטבילה חמישית. לר' עקיבא בטבילה שלישית יחד עם אילו ואיל העם. **א"כ למה ר"ע אומר עם של בין הערביים?** זה לא ממש של בין הערביים רק לאפוקי שלא עם של שחר.

משנה ד'

**משנה ג' איזו טבילה היתה?** 3. **במשנתנו איזה טבילות יש?** רביעית וחמישית. **מה עשה בטבילה רביעית?** לבש בגדי לבן להיכנס לקודש הקדשים להוציא הכף והמחנתה. **מה עשה בטבילה חמישית?** לבש בגדי זהב והקטיר קטורת של בין הערביים והטבת הנרות, והקריב התמיד של בין הערביים. (ולר"א גם הקריב המוספים) **מה עשה אחרי הטבילה החמישית והקרבת התמיד?** לחכמים עושה קידוש ידיים ורגליים ופושט הבגדי זהב ולובש בגדי עצמו, אבל לר' מאיר ששתי הקידוש ידיים ורגליים עושה בשביל הלבשה א"כ פה לא עושה קידוש ידיים ורגליים כי לובש בגדי חול. **האם הכהן גדול היה הולך הביתה לבד?** לא, כולם היו מלווין אותו בבית היה עושה סעודה לכל חבריו על זה שיצא בשלום מקדש הקדשים.

משנה ה'

**בכמה בגדים עובד כהן גדול?** שמונה. **כהן הדיוט?** בארבע. **מהן?** כתונת, מכנסיים, מצנפת, אבנט. **מהם ה- 4 הנוספים של כהן גדול?** חושן, אפוד, מעיל, ציץ. **כשהכהן גדול שאל באורים ותומים כמה בגדים צריך?** 8. **האם מותר לשאול באורים ותומים לכל אחד?** רק למלך, וב"ד ומשום מלחמה בשביל צרכי המלחמה שכל הציבור צריך תשובה. **איך היתה צורת השאלה באורים ותומים?** הכהן שעליו החושן פניו לכיוון הארון והכהן השואל מאחוריו והיה שואל בקול נמוך לא בקול גבוה ולא בהרהור. והיו מאירים האותיות שהיה בהם התשובה ורוח הקודש ששרתה על הכהן נתנה לו להבין איך לחבר האותיות.

## פרק ה'

משנה א'

מהם החמישה ענויים שחייבים ביום כיפור? אכילה ושתיה, רחיצה, סיכה, נעילת הסנדל ותשמיש המיטה. יש אנשים שהתירו להם לרחוץ הפנים? מחלוקת לדעת ר' אליעזר כן ולפי חכמים לא. למי עוד ר' אליעזר התיר 1 מהענויים? לילודת בנעילת הסנדל.

משנה ב'

מה השיעור להתחייב כרת באכילה ביום כיפור? כתמר גדול עם הגרעין (כותבת). ומהו שיעור שתיה? מלוא לוגמיו. איזה דברים מצטרפין לשיעור? כל האוכלין לכותבת וכל המשקין למלוא לוגמיו. מה לא מצטרף? אוכל ושתיה ביחד לא מצטרפין.

משנה ג'

מתי אם עבר שתי עבירות מביא חטאת אחת? אכל ושתה בהעלם אחד. הטעם? שזה כלול באותו לאו והיה בהעלם אחד. איזה שתי עבירות שאפי' עשה בשכחה אחת חייב שתי חטאות? אכל, ועשה מלאכה, כי זה שני לאווין נפרדים. איך יכול להיות שאכל ושתה כשיעור ולא חייב כרת? אכל אוכלים ושתה משקין שלא ראוין לאכילה ושתיה. מה הפי' ציר ומוריס? מים או שמן שיוצאים ממליחת דגים.

משנה ד'

מה הפי' התינוקות? מתחת גיל 13. האם הם צריכים להתענות? לא, מתי צריך להתחיל לחנך אותם לצום? ילד חזק מגיל 11. ילד חלש מגיל 12. למה מחנכין אותם? שיהיו רגילים במצוות.

משנה ה'

עובר שהריחה מתי? ביום כיפור בגלל שזה סכנה נותנים לה לאכול עד שתירגע. מי מורה לחולה אם צריך לאכול? אם החולה אומר שהוא צריך, מאכילים אותו על פי דברי עצמו. ולא מתחשבים במומחים, אבל אם החולה שותק, או אומר שלא צריך, אם מומחים אומרים שצריך, מאכילים אותו על פי המומחים. מומחין ברפואה. עד כמה מאכילין אותו? עד שיאמר די.

משנה ו'

מי שאחזו בלמוס מתי? בכל יום, מאכילים אותו אפי' דברים טמאים. מה זה בולמוס? מחלה מרעב שניכרת בעיניים. מי שנשכו כלב שוטה, מתי? בכל יום. איזו תרופה יש לזה? לאכול מחצר כבד של כלב. האם זו תרופה בדוקה? מחלוקת לת"ק זה לא בדוקה ולכן לא נותנים לו, ולרבי מתיא בן חרש זה תרופה בדוקה ולכן נותנים לו. מה הפי' החושש בגרונו? דלקת גרון. האם מותר לו לקחת תרופה בשבת? כן. הטעם? שזה ספק פיקוח נפש וזה דוחה את השבת.

משנה ז'

אדם שנפל עליו מפולת האם מפקחין עליו? כן. ואם זה לא בטוח שהוא שם? תמיד מפנים אפי' שיש כמה ספיקות אם הוא שם, אם הוא יהודי, אם הוא חי. אם מצאו שהוא מת מה עושים? משאירים אותו מתחת לגל.

משנה ח'

איזה קרבנות מיד מכפרים? חטאת ואשם וודאי כי עושה תשובה בהבאת הקרבן. איזה דברים מכפרים עם התשובה? מיתה או יום כיפור. על מה תשובה מכפרת? על עבירות קלות עשה ולא תעשה. מהם החמורות? חיובי כרת, ומיתת ב"ד (שעשאם בשוגג) האם גם עליהם תשובה מיד מכפרת? לא, אלא זה נשאר תלוי עד שיום הכיפורים מכפר.

משנה ט'

איך בן אדם זוכה לעשות תשובה? עיי' סיעתא דשמיא. למי אין הסיעתא דשמיא? למי שאומר אחטא ואשוב. למי יום הכיפורים לא מכפר על העבירות? שאומר אני אחטא ויום הכיפורים יכפר. על איזה עוד עבירות אין יוה"כ מכפר? עבירות שבן אדם לחבירו, מתי יום כיפור כן מכפר? אם פייס את חבירו. מהיכן לומדים זאת? מהפסוק שדרש ר' אלעזר בן עזריה מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו חטאים בין אדם למקום יו"כ מכפר ולא עבירות של בין אדם לחבירו. מה היחודיות של עם ישראל? שה' מכפר להם על העוונות. למה ה' נמשל כשמכפר? למקוה, שמקוה מטהר טמאים כך ה' מטהר את ישראל מהעוונות שבהם.